

ЗВО “УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА”

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра дизайну

ІСТОРИЯ МИСТЕЦТВ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	<i>02 “Культура і мистецтво”</i>
Спеціальність	<i>022 “Дизайн”</i>
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Графічний дизайн
Вид дисципліни	<u>базова</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>

Івано-Франківськ
ЗВО «Університет Короля Данила»
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри дизайну
Протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Розробник:

Матоліч І. Я. – кандидат мистецтвознавства, доц. кафедри дизайну

e-mail	iryna.matolich@ukd.edu.ua
Кафедра	Кафедра дизайну
Посилання на сайт	https://iful.edu.ua/navchannya/ https://ukd.edu.ua/specialty/dizayn https://ukd.edu.ua/person/irina-matolich

**Лист оновлення та перезатвердження силябусу
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми
2022-2023	31.08.2022 р.	№1		

ВСТУП

Метою викладання дисципліни «Історія мистецтва» є розширення світоглядних орієнтирів, творчих здібностей студента та сприйняття мистецтва у його найрізноманітніших проявах. Викладання дисципліни «Історія мистецтва» передбачає вивчення студентами мистецтва Давнього світу, Середньовіччя та мистецтва Нового і Новітнього часу (епоха Відродження, європейське мистецтво XVII, XVIII і XIX, XX-поч. XXI ст.). Під час прослуховування лекцій та виконання практичних, самостійних і семінарських завдань студенти здобувають знання про мистецькі явища людської цивілізації в минулому, пізнають конкретні мистецькі артефакти, ознайомлюються з творчістю провідних митців різних епох. Проникнення у сутність культури і вміння аналізувати мистецькі пам'ятки, вивчення творчої долі відомих митців, шкіл, осередків тощо забезпечує формування творчої свідомості студента. Окрім теоретичних матеріалів важливим є ілюстративний ряд на лекційних і практичних заняттях.

Основна мета навчального проєктування – набуття студентами знань з історії мистецтва, стильових напрямів; оволодіння спеціальною термінологією і таким чином підготовка висококваліфікованого працівника.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- визначення й оволодіння системою понять та категорій;
- набуття навичок пошуку інформації, що стосується історії мистецтва;
- аналіз різноманітних фактів і явищ, формування власних поглядів і презентація їх в усній і письмовій формах;
- визначення особливостей розвитку візуального мистецтва, найвизначніших пам'яток з архітектури, живопису й скульптури;
- розуміння відмінних рис стилістичних напрямків та аналіз мистецьких творів різних періодів і мистецьких шкіл.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати**:

- основні поняття про візуальне мистецтво, його специфіку, формування історичних послідовностей;
- особливості історичного розвитку мистецтва, його класифікацію; художній внесок митців (творчі етапи розвитку стилів); тенденції розвитку сучасного мистецтва;
- специфічні мистецькі терміни, необхідні для аналізу того чи іншого мистецького твору.

вміти:

- давати загальну характеристику певного історичного етапу та стильового напрямку;
- оцінювати зразки мистецтва різних стилів, зокрема, давати обґрунтовані естетичні судження щодо них;
- укласти і проаналізувати словник мистецтвознавчих термінів і тим самим щоразу поповнювати власний термінологічний запас з мистецької сфери;
- виконати на основі набутих знань тестові завдання з історії мистецтва та застосувати набуті знання у подальшій творчій практиці.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1	
Семестр	1, 2	
Кількість кредитів ECTS	6	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	56 год.
	семінари, практичні	56 год.
Самостійна робота		38 год.
Форма підсумкового контролю	Залік, екзамен	30 год.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Історія української культури	Історія дизайну
Рисунок	Теорія стилів
Живопис	
Історія архітектури та містобудування	

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 022 «Дизайн» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затвердженого наказом МОН України №1391 від 13.12.2018 року)

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ЗК 7.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності	ПРН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.
ЗК 9.	Здатність зберігати та примножувати мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	<p>ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.</p> <p>ПРН 15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.</p>
СК 5.	Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності	

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
<p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Дозволяється вільне відвідування лекцій студентам за індивідуальним графіком навчання. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</p>
ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ
<p>Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту ЗВО «Університет Короля Данила», Правил поведінки здобувачів освіти та Кодексу корпоративної етики. Кожен студент має виявляти наполегливість, старанність, зацікавлення дискутувати, ставити запитання викладачу як під час лекцій, так і під час семінарських чи практичних занять.</p> <p>Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися один до одного, бути урівноваженими, уважними та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.</p>
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ
<p>На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого і здійснюється навчальний процес.</p> <p>Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).</p>
ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ
<p>Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання декана.</p>
МЕТОДИ НАВЧАННЯ
<ul style="list-style-type: none"> - за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції), практичні (виконання практичних завдань під час занять та розв'язування практичних завдань на комп'ютерах); - за видами занять: лекції ; практичні заняття (індивідуальні та групові справи);

- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності: завдання щодо використання програми Excel, моделі різних форматів професійних ситуацій;
- за видами контролю: поточний контроль (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль); підсумковий контроль (екзамен у формі комп'ютерного тестування).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання студентів I курсу за освітньою програмою «Графічний дизайн» здійснюється відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

Видами діагностики та контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

1. Поточний контроль – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною чотирибальною шкалою – “2”; “3”; “4”; “5”.

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів) без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

ШКАЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	A	5 «відмінно»	повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті;

			грунтовність та послідовність викладу
83–89 балів	B	4 «дуже добре»	неповна відповідь на питання з проблематики теми, наявність незначних помилок
76–82 бали	C	4 «добре»	
68–75 балів	D	3 «задовільно»	недостатні ґрунтовність та послідовність викладу; наявність помилок;
60–67 балів	E	3 «достатньо»	
35–59 балів	FX	2«незадовільно»	невідповідність змісту відповіді проблематиці теми; відсутність відповіді.
0–34 бали	F	2«неприйнятно»	

2. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях навчального закладу (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням програми Moodle і передбачає проходження тесту з 30 питань різного рівня складності впродовж 20 хвилин.

За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційній сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

3. Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять.

Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історія мистецтв»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Тема 1. Історія мистецтва. Класифікація та жанрова характеристика образотворчого мистецтва.

Образотворче мистецтво як вид творчої діяльності людини. Жанри образотворчого мистецтва, основні ознаки. Станковий та монументальний живопис, техніки виконання. Графіка рукотворна та друкована, типи гравюр. Поділ скульптури за формою – кругла та рельєф. Архітектурні стилі – загальний огляд.

Тема 2. Мистецтво первісної людини (40 тис. рр. до н.е. - I тис. до н.е.).

Поділ мистецтва первісної людини на періоди: палеоліт, мезоліт, неоліт, бронзова та залізна доба. Види образотворчого мистецтва палеоліту: петрогліфи, малюнки (печера Альтаміра, печера Ласко, печера Фон де Гом), скульптура («палеолітичні венери»). Мегалітична архітектура. Поява гончарного кола та керамічного мистецтва в епоху неоліт. Художня обробка металів в добу бронзи та заліза.

Тема 3. Мистецтво Стародавнього Єгипту (IV тис. до н.е. - IV ст. до н.е.).

Єгипетське канонічне мистецтво – переплетення сюжету та текстів у розписах гробниць. Канон у створенні давньоєгипетської скульптури. Похоронні культові споруди – мастаба. Основні риси рельєфу раннього царства на прикладі стелли фараона Джета. Піраміда Джосера в Саккара - перша спроба побудови піраміди. Комплекс пірамід в Гізі. Залежність стилістичних ознак мистецтва від політичної діяльності правителів Стародавнього Єгипту.

Тема 4. Мистецтво давньої Месопотамії (IV тис. до н.е. - VI ст. до н.е.).

Найдавніші міста-держави на території Межиріччя. Писемність, бібліотека Ашшурбаніпала. Архітектура прямокутних форм – зикурати. Канонічне зображення людей в образотворчому мистецтві. Скульптури адорантів. Ассирійські батальні рельєфи (палац Саргона III в Дур-Шаррукіні, палац Ашшурбаніпала у Ніневії). Новоавалонське царство – архітектурний ансамбль міста Вавилон.

Тема 5. Мистецтво Стародавньої Греції (II тис. до н.е. - I ст. до н.е.).

Крито-мікенська культура – палац у Кноссі. Мистецтво кераміки – поява прото геометричного стилю. Складна система міфологічного світобачення давніх греків, вплив на сюжети в образотворчому мистецтві. Розробка ордерної системи в архаїчний період. Архітектура храму – периптер. Скульптура (куриси та кори). Період класики –

розквіт мистецтва Стародавньої Греції. Ансамбль Афінського Акрополю. Вплив синкретичної елліністичної релігії на мистецтво цього періоду.

Тема 6. Мистецтво Стародавнього Риму (VIII ст. до н.е. - IV ст. н.е.).

Історичні передумови формування цивілізації Стародавнього Риму. Вплив Давньої Греції на мистецтво Стародавнього Риму. Архітектура республіканського Риму. Ансамбль фрескового живопису з Вілли Містерій. Вплив культу померлих на мистецтво римської скульптури республіканського періоду. Купол у римській архітектурі. Пантеон. Римський форум. Індивідуальні риси характеру у фаюмських портретах.

Тема 7. Мистецтво Стародавнього Сходу: Стародавня Індія.

Найдавніші археологічні знахідки культури Стародавньої Індії в містах Махенджо-Даро та Хараппа. Архітектура присвячена релігії буддизму – ступа, скельні храми. Скульптура Гандхари. Період правління Гуптів, розквіт мистецтва Стародавньої Індії. Розписи печерних храмів Аджанти. Культ богів у мистецтві індуїзму – скельний храм Кайласанатха. Синтез скульптури та архітектури. Мистецтво Стародавньої Індії після завоювання мусульман.

Тема 8. Мистецтво Стародавнього Китаю та Японії.

Культура розписної кераміки Давнього Китаю. Перші держави на території Китаю – II тис. до н.е. Оборонна архітектура – Велика Китайська Стіна. Рельєфи на стінах гробниць як ілюстрація давніх культів та вірувань. Буддійські монастирі в печерах. Розквіт мистецтва Стародавнього Китаю в період держав Тан і Сун. Нашестя монголів та їх вплив на розвиток мистецтва в період Юань. Вплив природних стихій на архітектуру Японії (VI ст.). Буддійські храми та скульптура. Японська школа живопису XI-XII ст. н.е. Мистецтво ксилографії.

Тема 9. Мистецтво Візантії (V – XIII ст.).

Тенденції розвитку культури Візантії: антична і східнохристиянська. Катакомби – перші пам'ятки християнського мистецтва (II - III ст.) Храм св. Софії в Константинополі як зразок архітектури базилікального типу. Хрестово-купольний тип храму (VIII - поч. IX ст.). Мозаїки Равенни. Канонічна система церковного живопису. Пізньовізантійське мистецтво (XIII - поч. XV ст.).

Тема 10. Мистецтво Західної Європи (V – X ст.).

Взаємовпливи у мистецтві народної творчості «варварських» племен, античної традиції та раннього християнства. Кельтська символіка на кам'яних хрестах. Орнаментальне оздоблення Євангелія. Імперія Каролінгів – вплив античності в архітектурі. Ювелірна та статуарна пластика. Мозаїка церкви Жермінії де-Пре. Фрески церкви Сен-Жермен. Мистецтво в епоху Оттона.

Тема 11. Романське мистецтво в Західній Європі (XI – XII ст.).

Роль церкви в формуванні романського мистецтва. Архітектура соборів Англії, Німеччини, Іспанії, Італії та Франції. Релігійний характер скульптури романської доби. Хрестові походи та їх вплив мистецьку стилістику.

Тема 12. Готичне мистецтво в Західній Європі (XIII – XV ст.).

Готичний собор як зразок синтезу архітектури, скульптури та живопису. Собор у Солсбері (Англія), собор у Фрайбурзі (Німеччина), собор Паризької Богоматері, собор у Реймсі, Руанський собор (Франція). Вплив ордену францисканців та домініканців на архітектуру Італії (XII - поч. XIII ст.). Вотивна та меморіальна пластика Франції. Книжкова мініатюра, ілюстрування світських книг.

Тема 13. Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII – поч. XVI ст.).

Розвиток гуманістичних поглядів в Італії – Франческо Петрарка (1304-1374) та Джованні Бокаччо (1313-1375). Фрески Джотто – звільнення італійського живопису від впливу середньовіччя. Філіппо Брунелескі та Альберті як основоположники ренесансної архітектури. Нові риси в мистецтві скульптури (Гіберті, Донателло). Фрески Мазаччо. Живопис в період правління Лоренцо Медічі, Флоренція. Творчість Боттічеллі (1445-1510). Визначні діячі мистецтва періоду Високого Відродження – Леонардо да Вінчі (1452-1519), Рафаель (1483-1520), Мікеланджело (1475-1564), Тиціан (1485-1576). Пізнє Відродження.

Тема 14. Північне Відродження – Нідерланди, Франція, Німеччина (XV – XVI ст.).

Риси формування мистецтва Ренесансу в Нідерландах, творчість Ян ван Ейка (1390-1441) та Пітера Брейгеля Старшого (1525-1569). Творчість Ієроніма Босха. Ідеї французького Відродження в літературі. Поширення світського мистецтва: Жан Фуке (1420-1481) – придворний живописець. Розквіт німецького гуманізму в творчості Альбрехта Дюрера (1471-1528).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Тема 15. Мистецтво Західної Європи XVII ст.: бароко. Особливості стилю рококо у Західній Європі XVIII ст.

Основні стилістичні риси бароко. Рим як центр розвитку мистецтва бароко. Архітектор та скульптор Лоренцо Берніні. Живопис Караваджо. Творчість Рубенса у Фландрії та Рембрандта в Голландії. Побутовий жанр в роботах Де Віте, Де Хоох та Вермеєра Дельфтського. Представник пейзажного живопису Якоб ван Рейсдаль. Голландський натюрморт. Розвиток мистецтва Іспанії в першій половині XVII ст. Архітектура замських будинків аристократії. Інтер'єр готелю Субіз. Живопис Ватто і Буше. Риси романтизму в портретах Фрагонара. Розписи Джованні Баттіста Тьєполо в палацах.

Тема 16. Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм.

Франція – батьківщина класицизму. Архітектори доби класицизму: Франсуа Мансар, Луї Лево. Ансамбль палацу та парку у Версалі. Сюжети античної міфології та Біблії в живописі Нікола Пуссена (1594-1665). Графіка періоду класицизму – творчість Жака Калло (1592-1635).

Тема 17. Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст.

Зародження руху просвітників в Англії. Філософські погляди епохи Просвітництва у Франції та Німеччині, їх вплив на оцінювання творів мистецтва. Поява публічних виставок – салонів у Франції. Архітектура Англії XVIII ст. – пейзажний парк. Англійські живописці Епохи Просвітництва: Хогарт, Рейнольдс та Гейнсборо.

Тема 18. Мистецтво Західної Європи першої половини XIX ст.

Вплив археологічних розкопок на основні тенденції в мистецтві початку XIX ст. Революційний класицизм Давида. Романтизм Жеріко та Делакруа в образотворчому мистецтві Франції. Жанр карикатури в творчості Домьє. Пейзажний живопис Каміля Коро (1796-1875). Нововведення в англійському реалістичному пейзажі – Джон Констебл (1776-1837).

Тема 19. Мистецтво Західної Європи другої половини XIX ст.

Соціальні та політичні реформи як основні чинники впливу на мистецтво другої половини XIX ст. Творчість Гюстава Курбе (1819-1877). Порушення канонів офіційного мистецтва в живописі Едуарда Мане (1832-1883) та Едгара Дега (1834-1917). Мистецтво прерафаелітів. Імпресіоністи: творчість Моне та Ренуара. Скульптура Родена.

Тема 20. Мистецтво Західної Європи першої половини XX ст.

Символізм і модерн у західноєвропейському мистецтві межі XIX – XX ст. Національні особливості модерну в країнах Європи. Творчість А. Матісса, А. Марке, А. Дерена, Ж. Брака. Поєднання інтенсивної колористики зі спрощеною формою. Експресіонізм у західноєвропейському мистецтві. «Крик» як категорія естетики Е. Мунка й експресіонізму. Німеччина: група «Міст». Основа художнього мислення італійського футуризму. Формування концепції безпредметного мистецтва – абстракціонізм.

Тема 21. Розвиток модерністського мистецтва (друга пол. XX ст.).

Візуальна естетика постмодернізму. Мистецтво у засобах масової інформації. Масовий спосіб існування мистецтва. Абстрактний експресіонізм, представлений художниками знаменитої нью-йоркської школи (Джексон Поллок, Віллем де Кунінг, Макс Ротко). Творчість Марселя Дюшана – дадаїзм. Поп-арт і використання шаблонів масової культури. Творчість Е. Ворхола, Дж. Джонса, Р. Раушенбаха, Р. Ліхтенштейна. Вплив поп-арту та гіперреалізм. Фотографія та сучасне мистецтво. Оп-арт: використання оптичних ефектів у творчості В. Вазарелі. Концептуалізм і мистецтво як

текст (Дж. Кошут). Кітч. Соц-арт. Мистецтво сьогодення – «нова хвиля» художнього авангарду в мистецтві процесу (ленд-арт, графіті, татуаж, пірсинг, хепенінг, інсталяція та перформанс).

Тема 22. Трипільська культура та скіфські племена на території сучасної України.

Археологічні відкриття трипільської культури. Характеристика глиняних виробів та виробів з міді. Моделі трипільського житла. Антропоморфна пластика.

Тема 23. Мистецтво України доби Київської Русі.

Періоди існування Руської держави. Прийняття християнства та вплив церкви на культуру Київської Русі. Архітектура соборів, Софійський собор у Києві. Замкова архітектура Галицько-Волинського князівства. Формування мистецтва фрески та мозаїки на основі візантійської мистецької школи. Іконопис. Мініатюра в рукописах періоду Київської Русі. Декоративно-прикладне мистецтво, ювелірні техніки.

Тема 24. Ренесансне мистецтво на землях України (друга пол. XVI – перша пол. XVII ст.).

Україна у складі Речі Посполитої. Регулярне планування забудови Кам'янця-Подільського. Ренесансні архітектурні пам'ятки Львова. Храмова скульптура XVI - XVII століття. Скульптурний портрет. Пам'ятки надгробкового характеру. Монументальний живопис: розписи дерев'яних церков народними майстрами. Станковий живопис. Художники Федір Сенькович та Микола Петрахович. Портретний жанр, донаторські та натрунні зображення.

Тема 25. Мистецтво періоду бароко (друга пол. XVII ст.) та рококо (кін. XVIII ст.).

Архітектура козацького бароко (XVII ст.). Іллінська церква в Суботіві (1653) – перехідний етап від Ренесансу до бароко. Собор св. Юра у Львові. Вплив італійських майстрів на розвиток барокового мистецтва в Україні. Техніка металопластики в бароковій скульптурі Центральної України. Експресія руху фігур святих в скульптурі українського рококо. Творчість Й. Пінзеля. Малярство бароко: творчість Ю. Шимоновича, М. Альтомонте. Найвидатніші представники іконописного малярства (І. Руткович, Й. Кондзелевич).

Тема 26. Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII – XIX ст.).

Палацові комплекси та паркове мистецтво Поділля та Волині. Парковий ансамбль «Софіївка» в Умані. Пам'ятки класицизму у Львові. Генеральні плани реконструкції Києва. Античне оформлення площі Ринок у Львові, прикрашання фасадів рельєфами на міфологічні теми. Діяльність скульпторів Гартмана та Йоганна Вітверів, Антона і Йогана Шимзерів. Надгробкова скульптура. Львівські художники на межі XVIII - XIX ст. Ктиторський портрет. Творчість Тараса Шевченка періоду романтизму.

Тема 27. Мистецтво України XX ст. Розвиток архітектурної творчості.

Мистецтво скульптури. Нові будівельні матеріали, процеси урбанізації. Особливість львівського вокзалу. Містобудівельний розвиток Києва (архітектор В. Городецький). Стиль модерн в архітектурі XX ст. Скульптори Галичини і Волині, пластичне оздоблення в архітектурі модерну. Олександр Архипенко і розвиток авангардної скульптури. Скульптор І. Севера та його учні.

Тема 28. Мистецтво України XX століття. Малярство.

Рух передвижників в українському живописі. Художня діяльність М. Пимоненка, С. Васильківського. Символізм у творчості Ф. Кричевського, П. Холодного. Монументальний живопис А. Петрицького. Мистецькі пошуки в малярстві художників-авангардистів: В. Єрмилов, К. Малевич, О. Екстер, О. Богомазов. Михайло Бойчук і художня течія «бойчукізм». Галицькі художники (А. Манастирський, І. Труш, О. Кульчицька, М. Сосенко, О. Новаківський, П. Ковжун).

2. Тематичний план

№ теми	Назва теми	Кількість годин				
		в	а	л	с	са
1	Історія мистецтва. Класифікація та жанрова характеристика образотворчого мистецтва.	4	4	2	2	
2	Мистецтво первісної людини (40 тис. рр. до н.е. - I тис. до н.е.).	4	4	2	2	
3	Мистецтво Стародавнього Єгипту (IV тис. до н.е. - IV ст. до н.е.).	4	4	2	2	
4	Мистецтво давньої Месопотамії (IV тис. до н.е. - VI ст. до н.е.).	6	4	2	2	36

5	Мистецтво Стародавньої Греції (II тис. до н.е. - I ст. до н.е.).	4	4	2	2	
6	Мистецтво Стародавнього Риму (VIII ст. до н.е. - IV ст. н.е.).	4	4	2	2	
7	Мистецтво Стародавнього Сходу: Стародавня Індія.	4	4	2	2	
8	Мистецтво Стародавнього Китаю та Японії.	4	4	2	2	
9	Мистецтво Візантії (V - XIII ст.).	4	4	2	2	
10	Мистецтво Західної Європи (V – X ст.).	4	4	2	2	
11	Романське мистецтво в Західній Європі (XI – XII ст.).	6	4	2	2	
12	Готичне мистецтво в Західній Європі (XIII - XV ст.).	4	4	2	2	
13	Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.).	4	4	2	2	
14	Північне Відродження – Нідерланди, Франція, Німеччина (XV – XVI ст.).	4	4	2	2	
15	Мистецтво Західної Європи XVII ст.: бароко. Особливості стилю рококо у Західній Європі XVIII ст.	4	4	2	2	
16	Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм.	4	4	2	2	
17	Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст.	4	4	2	2	
18	Мистецтво Західної Європи першої половини XIX ст.	4	4	2	2	

19	Мистецтво Західної Європи другої половини XIX ст.	4	4	2	2	
20	Мистецтво Західної Європи першої половини XX ст.	4	4	2	2	
21	Розвиток модерністського мистецтва (друга пол. XX ст.).	4	4	2	2	
22	Трипільська культура та скіфські племена на території сучасної України.	4	4	2	2	
23	Мистецтво України доби Київської Русі.	4	4	2	2	
24	Ренесансне мистецтво на землях України (друга пол. XVI - перша пол. XVII ст.).	4	4	2	2	
25	Мистецтво періоду бароко (друга пол. XVII ст.) та рококо (кін. XVIII ст.).	4	4	2	2	
26	Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII – XIX ст.).	4	4	2	2	
27	Мистецтво України XX ст. Розвиток архітектурної творчості.	4	4	2	2	
28	Мистецтво України XX століття. Малярство.	4	4	2	2	
	Кількість годин на вивчення дисципліни	150		56	56	38
	Підсумковий контроль	30				
	Всього, годин	180				

3. Теми лекційних занять

№ п/п	№ заняття	Теми лекцій	Кількість годин
-------	-----------	-------------	-----------------

1	Лекція 1	Історія мистецтва. Класифікація та жанрова характеристика образотворчого мистецтва.	2
2	Лекція 2	Мистецтво первісної людини (40 тис. рр. до н.е. - I тис. до н.е.).	2
3	Лекція 3	Мистецтво Стародавнього Єгипту (IV тис. до н.е. - IV ст. до н.е.).	2
4	Лекція 4	Мистецтво давньої Месопотамії (IV тис. до н.е. - VI ст. до н.е.).	2
5	Лекція 5	Мистецтво Стародавньої Греції (II тис. до н.е. - I ст. до н.е.).	2
6	Лекція 6	Мистецтво Стародавнього Риму (VIII ст. до н.е. - IV ст. н.е.).	2
7	Лекція 7	Мистецтво Стародавнього Сходу: Стародавня Індія.	2
8	Лекція 8	Мистецтво Стародавнього Китаю та Японії.	2
9	Лекція 9	Мистецтво Візантії (V - XIII ст.).	2
10	Лекція 10	Мистецтво Західної Європи (V – X ст.).	2
11	Лекція 11	Романське мистецтво в Західній Європі (XI – XII ст.).	2
12	Лекція 12	Готичне мистецтво в Західній Європі (XIII - XV ст.).	2
13	Лекція 13	Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.).	2
14	Лекція 14	Північне Відродження – Нідерланди, Франція, Німеччина (XV – XVI ст.).	2

15	Лекція 15	Мистецтво Західної Європи XVII ст.: бароко. Особливості стилю рококо у Західній Європі XVIII ст.	2
16	Лекція 16	Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм.	2
17	Лекція 17	Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст.	2
18	Лекція 18	Мистецтво Західної Європи першої половини XIX ст.	2
19	Лекція 19	Мистецтво Західної Європи другої половини XIX ст.	2
20	Лекція 20	Мистецтво Західної Європи першої половини XX ст.	2
21	Лекція 21	Розвиток модерністського мистецтва (друга пол. XX ст.).	2
22	Лекція 22	Трипільська культура та скіфські племена на території сучасної України.	2
23	Лекція 23	Мистецтво України доби Київської Русі.	2
24	Лекція 24	Ренесансне мистецтво на землях України (друга пол. XVI – перша пол. XVII ст.).	2
25	Лекція 25	Мистецтво періоду бароко (друга пол. XVII ст.) та рококо (кін. XVIII ст.).	2
26	Лекція 26	Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII – XIX ст.).	2
27	Лекція 27	Мистецтво України XX ст. Розвиток архітектурної творчості.	2
28	Лекція 28	Мистецтво України XX століття. Малярство.	2
Всього лекційних занять			56

1. Теми практичних занять

№ п/п	№ заняття	Теми семінарів	Кількість годин
1	1	Історія мистецтва. Класифікація та жанрова характеристика образотворчого мистецтва.	2
2	2	Мистецтво первісної людини (40 тис. рр. до н.е. - I тис. до н.е.).	2
3	3	Мистецтво Стародавнього Єгипту (IV тис. до н.е. - IV ст. до н.е.).	2
4	4	Мистецтво давньої Месопотамії (IV тис. до н.е. - VI ст. до н.е.).	2
5	5	Мистецтво Стародавньої Греції (II тис. до н.е. - I ст. до н.е.).	2
6	6	Мистецтво Стародавнього Риму (VIII ст. до н.е. - IV ст. н.е.).	2
7	7	Мистецтво Стародавнього Сходу: Стародавня Індія.	2
8	8	Мистецтво Стародавнього Китаю та Японії.	2
9	9	Мистецтво Візантії (V - XIII ст.).	2
10	10	Мистецтво Західної Європи (V – X ст.).	2
11	11	Романське мистецтво в Західній Європі (XI – XII ст.).	2
12	12	Готичне мистецтво в Західній Європі (XIII - XV ст.).	2

13	13	Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.).	2
14	14	Північне Відродження – Нідерланди, Франція, Німеччина (XV – XVI ст.).	2
15	15	Мистецтво Західної Європи XVII ст.: бароко. Особливості стилю рококо у Західній Європі XVIII ст.	2
16	16	Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм.	2
17	17	Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст.	2
18	18	Мистецтво Західної Європи першої половини XIX ст.	2
19	19	Мистецтво Західної Європи другої половини XIX ст.	2
20	20	Мистецтво Західної Європи першої половини XX ст.	2
21	21	Розвиток модерністського мистецтва (друга пол. XX ст.).	2
22	22	Трипільська культура та скіфські племена на території сучасної України.	2
23	23	Мистецтво України доби Київської Русі.	2
24	24	Ренесансне мистецтво на землях України (друга пол. XVI – перша пол. XVII ст.).	2
25	25	Мистецтво періоду бароко (друга пол. XVII ст.) та рококо (кін. XVIII ст.).	2
26	26	Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII – XIX ст.).	2

27	27	Мистецтво України ХХ ст. Розвиток архітектурної творчості.	2
28	28	Мистецтво України ХХ століття. Малярство.	2
Всього практичних занять			56

5. Самостійна робота

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Тема 1-14.	Підготовка словника термінів	34	1, 2, 3, 11
Тема 15-28.	Підготувати доповідь/презентації про улюбленого українського художника	4	3, 4, 5 ,9, 10
Разом самостійної роботи студентів		38	

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВ»
для підготовки до підсумкового контролю

Тема 1. Історія мистецтва. Класифікація та жанрова характеристика образотворчого мистецтва.

Образотворче мистецтво як вид творчої діяльності людини. Жанри образотворчого мистецтва, основні ознаки. Станковий та монументальний живопис, техніки виконання. Графіка рукотворна та друкована, типи гравюр. Поділ скульптури за формою – кругла та рельєф. Архітектурні стилі – загальний огляд.

Тема 2. Мистецтво первісної людини (40 тис. рр. до н.е. – I тис. до н.е.).

Поділ мистецтва первісної людини на періоди: палеоліт, мезоліт, неоліт, бронзова та залізна доба. Види образотворчого мистецтва палеоліту: петрогліфи, малюнки (печера Альтаміра, печера Ласко, печера Фон де Гом), скульптура («палеолітичні венери»). Мегалітична архітектура. Поява гончарного кола та керамічного мистецтва в епоху неоліт. Художня обробка металів в добу бронзи та заліза.

Тема 3. Мистецтво Стародавнього Єгипту (IV тис. до н.е. – IV ст. до н.е.).

Єгипетське канонічне мистецтво – переплетення сюжету та текстів у розписах гробниць. Канон у створенні давньоєгипетської скульптури. Похоронні культові споруди – мастаба. Основні риси рельєфу раннього царства на прикладі стелли фараона Джета. Піраміда Джосера в Саккара - перша спроба побудови піраміди. Комплекс пірамід в Гізі. Залежність стилістичних ознак мистецтва від політичної діяльності правителів Стародавнього Єгипту.

Тема 4. Мистецтво давньої Месопотамії (IV тис. до н.е. – VI ст. до н.е.).

Найдавніші міста-держави на території Межиріччя. Писемність, бібліотека Ашшурбаніпала. Архітектура прямокутних форм – зикурати. Канонічне зображення людей в образотворчому мистецтві. Скульптури адорантів. Ассирійські батальні рельєфи (палац Саргона III в Дур-Шаррукіні, палац Ашшурбаніпала у Ніневії). Нововавилонське царство – архітектурний ансамбль міста Вавилон.

Тема 5. Мистецтво Стародавньої Греції (II тис. до н.е. – I ст. до н.е.).

Крито-мікенська культура – палац у Кносі. Мистецтво кераміки – поява протогеометричного стилю. Складна система міфологічного світобачення давніх греків, вплив на сюжети в образотворчому мистецтві. Розробка ордерної системи в архаїчний період. Архітектура храму – периптер. Скульптура (куриси та кори). Період класики – розквіт мистецтва Стародавньої Греції. Ансамбль Афіньського Акрополю. Вплив синкретичної елліністичної релігії на мистецтво цього періоду.

Тема 6. Мистецтво Стародавнього Риму (VIII ст. до н.е. – IV ст. н.е.).

Історичні передумови формування цивілізації Стародавнього Риму. Вплив Давньої Греції на мистецтво Стародавнього Риму. Архітектура республіканського Риму. Ансамбль фрескового живопису з Вілли Містерій. Вплив культу померлих на мистецтво римської скульптури республіканського періоду. Купол у римській архітектурі. Пантеон. Римський форум. Індивідуальні риси характеру у фаюмських портретах.

Тема 7. Мистецтво Стародавнього Сходу: Стародавня Індія.

Найдавніші археологічні знахідки культури Стародавньої Індії в містах Махенджо-Даро та Хараппа. Архітектура присвячена релігії буддизму – ступа, скельні храми. Скульптура Гандхари. Період правління Гуптів, розквіт мистецтва Стародавньої Індії. Розписи печерних храмів Аджанти. Культ богів у мистецтві індуїзму – скельний храм Кайласанатха. Синтез скульптури та архітектури. Мистецтво Стародавньої Індії після завоювання мусульман.

Тема 8. Мистецтво Стародавнього Китаю та Японії.

Культура розписної кераміки Давнього Китаю. Перші держави на території Китаю – II тис. до н.е. Оборонна архітектура – Велика Китайська Стіна. Рельєфи на стінах гробниць як ілюстрація давніх культів та вірувань. Буддійські монастирі в печерах. Розквіт мистецтва Стародавнього Китаю в період держав Тан і Сун. Нашестя монголів та їх вплив на розвиток мистецтва в період Юань. Вплив природних стихій на архітектуру Японії (VI ст.). Буддійські храми та скульптура. Японська школа живопису XI-XII ст. н.е. Мистецтво ксилографії.

Тема 9. Мистецтво Візантії (V - XIII ст.).

Тенденції розвитку культури Візантії: антична і східнохристиянська. Катакомби – перші пам'ятки християнського мистецтва (II - III ст.) Храм св. Софії в Константинополі як зразок архітектури базилікального типу. Хрестово-купольний тип храму (VIII - поч. IX ст.). Мозаїки Равенни. Канонічна система церковного живопису. Пізньовізантійське мистецтво (XIII - поч. XV ст.).

Тема 10. Мистецтво Західної Європи (V – X ст.).

Взаємовпливи у мистецтві народної творчості «варварських» племен, античної традиції та раннього християнства. Кельтська символіка на кам'яних хрестах. Орнаментальне оздоблення Євангелія. Імперія Каролінгів – вплив античності в архітектурі. Ювелірна та статуарна пластика. Мозаїка церкви Жерміньї де-Пре. Фрески церкви Сен-Жермен. Мистецтво в епоху Оттона.

Тема 11. Романське мистецтво в Західній Європі (XI – XII ст.).

Роль церкви в формуванні романського мистецтва. Архітектура соборів Англії, Німеччини, Іспанії, Італії та Франції. Релігійний характер скульптури романської доби. Хрестові походи та їх вплив мистецьку стилістику.

Тема 12. Готичне мистецтво в Західній Європі (XIII - XV ст.).

Готичний собор як зразок синтезу архітектури, скульптури та живопису. Собор у Солсбері (Англія), собор у Фрайбурзі (Німеччина), собор Паризької Богоматері, собор у Реймсі, Руанський собор (Франція). Вплив ордену францисканців та домініканців на архітектуру Італії (XII - поч. XIII ст.). Вотивна та меморіальна пластика Франції. Книжкова мініатюра, ілюстрування світських книг.

Тема 13. Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.).

Розвиток гуманістичних поглядів в Італії – Франческо Петрарка (1304-1374) та Джованні Бокаччо (1313-1375). Фрески Джотто – звільнення італійського живопису від впливу середньовіччя. Філіппо Брунелескі та Альберті як основоположники ренесансної архітектури. Нові риси в мистецтві скульптури (Гіберті, Донателло). Фрески Мазаччо. Живопис в період правління Лоренцо Медічі, Флоренція. Творчість Боттічеллі (1445-1510). Визначні діячі мистецтва періоду Високого Відродження – Леонардо да Вінчі (1452-1519), Рафаель (1483-1520), Мікеланджело (1475-1564), Тиціан (1485-1576). Пізнє Відродження.

Тема 14. Північне Відродження – Нідерланди, Франція, Німеччина (XV – XVI ст.).

Риси формування мистецтва Ренесансу в Нідерландах, творчість Ян ван Ейка (1390-1441) та Пітера Брейгеля Старшого (1525-1569). Творчість Ієроніма Босха. Ідеї французького Відродження в літературі. Поширення світського мистецтва: Жан Фуке (1420-1481) – придворний живописець. Розквіт німецького гуманізму в творчості Альбрехта Дюрера (1471-1528).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Тема 15. Мистецтво Західної Європи XVII ст.: бароко. Особливості стилю рококо у Західній Європі XVIII ст.

Основні стилістичні риси бароко. Рим як центр розвитку мистецтва бароко. Архітектор та скульптор Лоренцо Берніні. Живопис Караваджо. Творчість Рубенса у Фландрії та Рембрандта в Голландії. Побутовий жанр в роботах Де Віте, Де Хоох та Вермеєра Дельфтського. Представник пейзажного живопису Якоб ван Рейсдаль. Голландський натюрморт. Розвиток мистецтва Іспанії в першій половині XVII ст. Архітектура заміських будинків аристократії. Інтер'єр готелю Субіз. Живопис Ватто і Буше. Риси романтизму в портретах Фрагонара. Розписи Джованні Баттіста Тьєполо в палацах.

Тема 16. Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм.

Франція – батьківщина класицизму. Архітектори доби класицизму: Франсуа Мансар, Луї Лево. Ансамбль палацу та парку у Версалі. Сюжети античної міфології та Біблії в живописі Нікола Пуссена (1594-1665). Графіка періоду класицизму – творчість Жака Калло (1592-1635).

Тема 17. Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст.

Зародження руху просвітників в Англії. Філософські погляди епохи Просвітництва у Франції та Німеччині, їх вплив на оцінювання творів мистецтва. Поява публічних виставок – салонів у Франції. Архітектура Англії XVIII ст. – пейзажний парк. Англійські живописці Епохи Просвітництва: Хогарт, Рейнольдс та Гейнсборо.

Тема 18. Мистецтво Західної Європи першої половини XIX ст.

Вплив археологічних розкопок на основні тенденції в мистецтві початку XIX ст. Революційний класицизм Давида. Романтизм Жеріко та Делакруа в образотворчому мистецтві Франції. Жанр карикатури в творчості Дом'є. Пейзажний живопис Каміля Коро (1796-1875). Нововведення в англійському реалістичному пейзажі – Джон Констебл (1776-1837).

Тема 19. Мистецтво Західної Європи другої половини XIX ст.

Соціальні та політичні реформи як основні чинники впливу на мистецтво другої половини XIX ст. Творчість Гюстава Курбе (1819-1877). Порухення канонів офіційного мистецтва в живописі Едуарда Мане (1832-1883) та Едгара Дега (1834-1917). Мистецтво прерафаелітів. Імпресіоністи: творчість Моне та Ренуара. Скульптура Родена.

Тема 20. Мистецтво Західної Європи першої половини XX ст.

Символізм і модерн у західноєвропейському мистецтві межі XIX – XX ст. Національні особливості модерну в країнах Європи. Творчість А. Матісса, А. Марке, А. Дерена, Ж. Брака. Поєднання інтенсивної колористики зі спрощеною формою. Експресіонізм у західноєвропейському мистецтві. «Крик» як категорія естетики Е. Мунка й експресіонізму. Німеччина: група «Міст». Основа художнього мислення італійського футуризму. Формування концепції безпредметного мистецтва – абстракціонізм.

Тема 21. Розвиток модерністського мистецтва (друга пол. XX ст.).

Візуальна естетика постмодернізму. Мистецтво у засобах масової інформації. Масовий спосіб існування мистецтва. Абстрактний експресіонізм, представлений художниками знаменитої нью-йоркської школи (Джексон Поллок, Віллем де Кунінг,

Макс Ротко). Творчість Марселя Дюшана – дадаїзм. Поп-арт і використання шаблонів масової культури. Творчість Е. Ворхола, Дж. Джонса, Р. Раушенбаха, Р. Ліхтенштейна. Вплив поп-арту та гіперреалізм. Фотографія та сучасне мистецтво. Оп-арт: використання оптичних ефектів у творчості В. Вазарелі. Концептуалізм і мистецтво як текст (Дж. Кошут). Кітч. Соц-арт. Мистецтво сьогодення – «нова хвиля» художнього авангарду в мистецтві процесу (ленд-арт, графіті, татуаж, пірсинг, хепенінг, інсталяція та перформанс).

Тема 22. Трипільська культура та скіфські племена на території сучасної України.

Археологічні відкриття трипільської культури. Характеристика глиняних виробів та виробів з міді. Моделі трипільського житла. Антропоморфна пластика.

Тема 23. Мистецтво України доби Київської Русі.

Періоди існування Руської держави. Прийняття християнства та вплив церкви на культуру Київської Русі. Архітектура соборів, Софійський собор у Києві. Замкова архітектура Галицько-Волинського князівства. Формування мистецтва фрески та мозаїки на основі візантійської мистецької школи. Іконопис. Мініатюра в рукописах періоду Київської Русі. Декоративно-прикладне мистецтво, ювелірні техніки.

Тема 24. Ренесансне мистецтво на землях України (друга пол. XVI - перша пол. XVII ст.).

Україна у складі Речі Посполитої. Регулярне планування забудови Кам'янця-Подільського. Ренесансні архітектурні пам'ятки Львова. Храмова скульптура XVI - XVII століття. Скульптурний портрет. Пам'ятки надгробкового характеру. Монументальний живопис: розписи дерев'яних церков народними майстрами. Станковий живопис. Художники Федір Сенькович та Микола Петрахович. Портретний жанр, донаторські та натрунні зображення.

Тема 25. Мистецтво періоду бароко (друга пол. XVII ст.) та рококо (кін. XVIII ст.).

Архітектура козацького бароко (XVII ст.). Іллінська церква в Суботіві (1653) – перехідний етап від Ренесансу до бароко. Собор св. Юра у Львові. Вплив італійських майстрів на розвиток барокового мистецтва в Україні. Техніка металопластики в бароковій скульптурі Центральної України. Експресія руху фігур святих в скульптурі українського рококо. Творчість Й. Пінзеля. Малярство бароко: творчість Ю. Шимоновича, М. Альтомонте. Найвидатніші представники іконописного малярства (І. Руткович, Й. Кондзелевич).

Тема 26. Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII – XIX ст.).

Палацові комплекси та паркове мистецтво Поділля та Волині. Парковий ансамбль «Софіївка» в Умані. Пам'ятки класицизму у Львові. Генеральні плани реконструкції

Києва. Античне оформлення площі Ринок у Львові, прикрашання фасадів рельєфами на міфологічні теми. Діяльність скульпторів Гартмана та Йоганна Вітверів, Антона і Йогана Шимзерів. Надгробкова скульптура. Львівські художники на межі XVIII - XIX ст. Ктиторський портрет. Творчість Тараса Шевченка періоду романтизму.

Тема 27. Мистецтво України XX ст. Розвиток архітектурної творчості.

Мистецтво скульптури. Нові будівельні матеріали, процеси урбанізації. Особливість львівського вокзалу. Містобудівельний розвиток Києва (архітектор В. Городецький). Стиль модерн в архітектурі XX ст. Скульптори Галичини і Волині, пластичне оздоблення в архітектурі модерну. Олександр Архипенко і розвиток авангардної скульптури. Скульптор І. Севера та його учні.

Тема 28. Мистецтво України XX століття. Малярство.

Рух передвижників в українському живописі. Художня діяльність М. Пимоненка, С. Васильківського. Символізм у творчості Ф. Кричевського, П. Холодного. Монументальний живопис А. Петрицького. Мистецькі пошуки в малярстві художників-авангардистів: В. Єрмилов, К. Малевич, О. Екстер, О. Богомазов. Михайло Бойчук і художня течія «бойчукізм». Галицькі художники (А. Манастирський, І. Труш, О. Кульчицька, М. Сосенко, О. Новаківський, П. Ковжун).

Основна:

1. Асєєв Ю.С. Шедеври світової архітектури: монографія. Київ: Радянська школа, 1982. 87 с.
2. Велика ілюстрована енциклопедія мистецтв: пер. з англ. / авт. тексту М. Холлінгсворт. Київ: Махаон-Україна, 2011. 512 с.
3. Історія української культури / за заг. ред. І. Крип'якевича. Київ: Либідь, 2002. 656 с.
4. Історія українського мистецтва: в шести томах / під ред. акад. М. Бажана. Київ: 1966- 1970.
5. Конопльова О.В. Мистецтво, архітектура та містобудування Західної Європи доби Відродження: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2013. 162 с.
6. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: навч. посіб.: у 3 ч. Львів: Світ, 2003 - 2005.
7. Лукань В.Г. Історія українського мистецтва: конспект курсу лекцій. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 192 с.
8. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Київ: Vivat, 2019. 576 с.
9. Яців Р. Українське мистецтво ХХ ст.: монографія. Львів, 2006.

Додаткова:

10. Барб-Галль Ф. Як розмовляти з дітьми про мистецтво. Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. 176 с.
12. Барб-Галль Ф. Як розмовляти з дітьми про мистецтво ХХ століття. Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. 176 с.
12. Вітлі А. Історія живопису. Київ: Компанія ОСМА. 2015. 96 с.
13. Гетлейн М., Говард А. Арт-візіонери / перекл. з англ. Остапа Гладкого. Харків: Віват. 2018. 312 с.
14. Горбачов Д. Український художній авангард. Маніфести, публіцистика, бесіди, спогади, листи. Київ: Дух і літера, 2020. 640с.
15. Жаборюк А.А. Бароко (доба, людина, стиль, художній світ): посіб. Одеса: Астропринт. 2015. 208 с.

16. Ложкіна А. Перманентна революція. Мистецтво України ХХ – початку ХХІ століття. Київ: ArtHuss. 2019. 544 с.
17. Марчак В. Про малярство: навч. посіб. Львів: ФОП Стебеляк О.М. 2018. 264 с.
18. Шмагало Р. Словник митців-педагогів України у світі (1850-1950-і рр.). Львів: Українські технології. 2002. 144 с.
19. Ясневич В.Е. Архитектура Украины на рубеже XIX - XX вв.: монографія. Киев: Будивэльнык. 1988. 184 с.
20. Adams L. S. Italian Renaissance Art: Avalon Publishing. 2013. 420 p.
21. Art: A World History. Dorling Kindersley Publishing, Incorporated, 2000. 720 p.
22. Bell A. An Elementary History of Art: Architecture, Sculpture, Painting. 2017. 634p.
23. Cabasaan William J. Humanities: Philosophy and History of Art: Jimezyville Publications. 2016. 218 p.
24. Daval Jean-Luc. History of Abstract Painting: Hazan, 1989. 214 p.
25. Fer B. On Abstract Art: Yale University Press. 1997. 194 p.
26. Gruber A., Pons B. Classicism and the Baroque in Europe. Abbeville Pr. 1996. 496 p.
27. Karmel P. Abstract Art: A Global History: Thames & amp. Hudson. 2020. 344 p.
28. Ramage N., Ramage A. Roman Art: Romulus to Constantine: Abrams, 1991. 304 p.
29. Rewald J. The History of Impressionism: Museum of Modern Art. 1973. 672 p.
30. Sinclair Hood. The Arts in Prehistoric Greece. Yale University Press. 1994. 311p.
31. Slatkin W. Women Artists in History: From Antiquity to the 20th Century: Prentice-Hall. 1985. 191 p.
32. Smith T. What Is Contemporary Art?: University of Chicago Press. 2009. 329 p.

33. Stokstad M. Art History: Prehistoric art in Europe. Pearson Prentice Hall, 2008.
34. Thuilier J. History of Art. Flammarion, 2003. 635 p.
35. Vialou D. Prehistoric art and civilization. New York: Harry N. Abrams. 1998. 159 p.

Інтернет-ресурси:

36. Арт Львів Онлайн: веб сайт. URL: <https://art.lviv-online.com/news/> (дата звернення: 03.04.2022).
37. Бібліотека КНУБА. Архітектура: веб-сайт. URL: www.library.knuba.edu.ua (дата звернення 15.10.2022).
38. Бібліотека Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України: веб сайт. URL: http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1775&Itemid=440 (дата звернення: 03.04.2022).
39. Бібліотека українських підручників: веб сайт. URL: <http://pidruchniki.ws/> (дата звернення: 03.04.2022).
40. Вільна енциклопедія. Вікіпедія: веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org> (дата звернення 27.10.2022).
41. Всесвітня історія. Історія Давнього Сходу: веб-сайт. URL: www.bibliograph.com.ua (дата звернення 17.08.2022).
42. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського: веб сайт. URL: www.dnrb.gov.ua/ (дата звернення: 02.04.2022).
43. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського: веб сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 01.04.2022).
44. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт. URL: www.elib.nplu.org (дата звернення 22.10.2022).
45. Пальм Н.Д. Історія Української культури: навч. посіб.: веб-сайт. URL: www.dut.edu.ua (дата звернення 18.10.2022).
46. The Art Newspaper: веб сайт. URL: <http://www.theartnewspaper.ru/> (дата звернення: 03.09.2022).